

Alman dili müəlliminin yaratdığı “jurnalistika məktəbi”

Böyük Şərq müəllimi Nureddin Babayev bütün həyatını belə yaşayıb və ömrünü ləyaqətlə başa vurub.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında fəaliyyət göstərən kütləvi informasiya vasitələri əməkdaşlarının hər birinin özünə ağısaqqal saydığı Nureddin Babayev həyat yolu bir məktəbdir. Özünün dediyi kimi, o, ixtisasca jurnalist deyildi. Ancaq milli jurnalistikamızda bir Nureddin Babayev məktəbi yarada bilmişdi. Bu sətirlərin müəllifi də daxil onun yetişdirdiyi onlarla jurnalist bu gün Azərbaycan mətbuatında öz sözünü deyir.

Nureddin Babayev çox az sayda jurnalistlərimizdəndir ki, fəaliyyəti boyu yalnız bir media orqanında çalışıb. Onun Naxçıvan televiziyaşına verdiyi dəyərli töhfələr heç vaxt unudulmayaacaq. Ömrünü televiziya bağlamasına baxmayaraq, o, tez-tez qəzetlərdə də aktual mövzulu məqalələrlə çıxış edirdi.

Bu sahədən az-çox xəbəri olanlar təsdiq edərlər ki, telejurnalistika ilə qəzet jurnalistikası arasında ciddi fərqlər var. Nureddin müəllimin böyüklüyü onda idi ki, o, televiziya deyər bil-diklərini qəzetdə də deyər bilirdi. Nureddin Babayev televiziya verilişində tamaşaçı, qəzet məqaləsində isə oxucu ilə sanki danışırdı. Hər bir tamaşaçı onun verilişinə sona qədər baxır, hər bir oxucu isə qələmə aldığı məqaləni axıra kimi oxuyurdu. Onun bütün verilişləri uzunömürlü olurdu. Nureddin Babayevin müəllifi olduğu “Torpaq” proqramı Naxçıvan televiziyaşında onun təqdimatında 20 ildən çox efirə getmişdi. Bəs o buna necə nail olmuşdu? Nureddin Babayev bu suala müsahibələrindən birində belə cavab vermişdi: “Hər bir jurnalist üçün vacib şərtlərdən biri həmsöhbət olduğu insanlarla onların başa düşdüyü sadə, anlaşılqı dildə danışmağı bacara bilməsidir. Təbii ki, bunlar - əkinçi, çoban, taxılçı, fəhlə, çilingər, ticarətçi - xülasə, səninlə gündəlik qaynayıb-qarıyan insanlardır və bu insanlara kosmik raketlərin uçuş trayektoriyasını yox, adi, gündəlik həyatı, bu həyatın enişli-yoxuşlu yollarında necə hərəkət etməyi izah etməlisən, həm də onların başa düşəcəyi, anlaya biləcəkləri dildə”. Onun bu qənaəti hər bir jurnalist üçün ən qiymətli tövsiyədir.

Nureddin Babayev öz qələmi ilə 50 ildən çox yol gedib. Bu yolda hər cür çətinliklərlə üzləşib, ancaq heç vaxt bu yoldan qayıtmaq istəməyib. Cəmi bircə dəfə jurnalist olmaq fikrindən daşınıb. O da Naxçıvan radiosunda fəaliyyətə başladığı gün. Vaxt ilə özünün mənə danışdığı həmin epizodu oxucularla bölüşmək istəyirəm: “Naxçıvan radiosunda təzəcə işə başlamışdım. Baş redaktor bir kənar müəllifin 5-6 səhifəlik yazısını redaktə etmək üçün mənə verdi. “Arpa çayı daşa bilməz” adlı yazının müəllifi o vaxt ali məktəbin ikinci kursunda təhsil alan İsa Həbibov idi. Yazı-

nı oxudum. İkinci kurs tələbəsinin belə yüksək səviyyədə yazdığını gördəndə düşündüm ki, gör işlədiyim təşkilatda belələri nə qədərdir. Və burada işləməyin mənim üçün çətin olacağını dedim. Təcrübəli həmkarlarım mənə bu fikirdən daşındıra bildilər. Dedilər ki, hər yazı bu səviyyədə olmur, hər kəs də belə yazma bilmir. Deməli İsa Həbibov sıradan biri deyilmiş. Bu o İsa Həbibovdur ki, indi akademik elmi adını daşıyır və bizim fəxrimizdir”.

Ustad jurnalistlə söhbətimiz zamanı bu sözləri böyük təvazökarlıqla dediyini bilirdim. Çünki Nureddin Babayev güclü qələm sahibi idi. Onun publisistik qələmi, axıcı dili vardı. O, qələmini bədii yaradıcılıqda da sinəmiş və uğurlu alınmışdı. 2001-ci ildə Naxçıvan televiziyaşında ilk görüşümüzə mənə “Toylar başlandı” adlı hekayələr kitabını hədiyyə etmişdi. “Bu kitabı vaxtın olsa oxuyarsan, mənim cızmaq-qaralarımı”,- demişdi. Elə həmin vaxt o kitabı oxumuşdum. Bu yaxınlarda həmin hekayələri təkrar oxudum. İnsan nə qədər təvazökar olarmış. Dövrünün ədəbi hadisəsinə çevrilən, bu gün də aktuallığını itirməyən, ədəbiyyatımızda sədəv sayıla biləcək bu əsərlərə müəllif özü cızma-qara deyirdi. Tam əminliklə demək olar ki, Nureddin Babayev bədii yaradıcılığını davan etdirdisəydi, Azərbaycan ədəbiyyatı nəhəng bir sima, istedadlı bir yazıçı qazanacaqdı. Ancaq o, peşəsinə sadıq qaldı, jurnalistlik fəaliyyətini daha üstün tutdu.

Nureddin Babayev Naxçıvan cəsarətli jurnalist kimi tanınırdı. Həm Sovet dövründə, həm də müstəqillik illərində Naxçıvan mətbuatında fəaliyyət gös-

tərən jurnalistlər içərisində tənqidi mövzulara ən çox müraciət edən məhz Nureddin Babayev olub. O, neqativ hadisələrə əsl jurnalist gözü ilə yanaşmağı bacarırdı. Nureddin müəllimin qərəzsizliyinə, obyektivliyinə heç kim şübhə ilə yanaşmırdı. Yazılarında müşahidə etdiyi nöqsanların haradan qaynaqlandığını göstərir, bütün bunlar “olmaya bilərdi” qənaətinə gəlir, araşdırmalar və paralellər aparırdı.

“Şərq qapısı” qəzetinin baş redaktoru olduğum dövrdə redaksiyaya bir yazı təqdim etmişdi. Kifayət qədər sərt dillə qələmə alınmış tənqidi məqaləni dərc edə bilməyəcəyimizi dedim. O zaman mənə dediyi sözləri və verdiyi məsləhəti heç vaxt unutmayaçağam: “Bu çox vacib məsələdir. Qarşısı alınmasa ciddi fəsadlar verə bilər. Mövzu Vətənimizdirsə, ölkəmizin sağlam gələcəyidir, heç nədən çəkinmə, öz karyeranı düşünmə. Səni cəsarətli jurnalist bilirdim. Axı sən Nureddin Babayevin yanında yetişmişən. Bir də ki, Ali Məclisin Sədri tənqidi ya-

zılara çox həssas yanaşır, cəsarətli olun, nöqsanları göstərin deyir. Bəs sən kimdən qorxursan?”. Ustadın bu sözlərindən sonra başqa yol yox idi, məqaləni dərc etməliydik. Həmin yazı muxtar respublikada çox ciddi əks-səda doğurdu. Redaksiyaya isə belə mövzuları ictimailəşdirdiyi üçün təşəkkür edildi.

Nureddin Babayev belə cəsarətli, vətənpərvər bir jurnalist idi və hər bir qələm adamının da bu cür olmasını arzulayırdı.

O, jurnalistikani, 50 ildən çox çalışdığı televiziyanı tale qisməti adlandırır. Ona görə də öz peşəsinə sona qədər sadıq qaldı. Ümumiyyətlə, sədəqət anlayışı onun şəxsiyyətinin bütövlüyünü göstərən çox dəyərli xarakter idi. Nureddin Babayev təkcə peşəsinə deyil, Vətəninə, dövlətinə, doğulub boya-başa çatdığı torpağa, dostlarına da ömrünün sonuna qədər sədəqətli oldu. Ölkənin paytaxtında yaşamaq və işləmək üçün kifayət qədər geniş imkanlara malik olmasına baxmayaraq, Naxçıvanın ən çətin dövründə belə oranı tərk etmədi. Ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində Naxçıvanın sərhəd bölgələrində döyüşən igid oğullara öz qələmi, sözü ilə mənəvi ruh verdi, əlinə silah alıb döyüşdü. Muxtar respublikanın ərəzi bütövlüyünün qorunması uğrunda mübarizə apardı. Nureddin müəllimin fəaliyyəti boyunca mübarizə apardığı, qorumağa çalışdığı sərhədlərdən biri də mənəvi sərhədlərimiz idi. O, xalqımızın mənəvi sərhədlərinə yad ünsürlərin daxil olmasından çox narahatlıqla danışırdı, milli dəyərlərimizin qorunmasının hər azərbaycanlının ən ümdə vəzifəsi olduğunu deyirdi. Əlbəttə ki, bu onun içindəki Vətən sevgisindən qaynaqlanırdı.

Nureddin Babayev artıq 5 ildir ki, cismən aramızda yoxdur. Ancaq o, ruhən bizimlədir. Onun Naxçıvan mətbuatında qoyduğu ənənələr, yaratdığı məktəb yaşayır, gənc jurnalistlərin çoxu hələ də Nureddin Babayevin açdığı ciğirə irəliləyir.

Ruhun şad olsun ustad! 80 yaşın mübarək!

✍ Tural Səfərov

si

